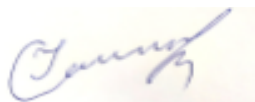

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

проф.Ю.Й.Гумінський

“__31__”__08__2021__року

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри фтизіатрії з курсом
клінічної імунології та алергології

доц. Л.Г. Кулик

“__30__”__08__2021__року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ АЛЕРГОЛОГІЇ»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2020
Навчальний рік	2021-2022
Кафедра	фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології
Лектор	доцент, д.мед.н. Богомолів А.Є., доцент, к.мед.н. Бондарчук О.Б., доцент, к.мед.н. Корицька І.В.
Контактна інформація	< phthisiatry@vntmu.edu.ua > Кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології. КНП «ВОСТМО «Фтизіатрія»ВОР» 23233 Вінницька обл., Вінницький рн., с. Бохоники, Комплекс будівель та споруд, будинок Б/Н
Укладач силабусу	доцент, д.мед.н. Богомолів А.Є.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ВК 62
Курс/семестр	5 курс (XI-X семестри)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	30 годин /1 кредит ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 20 годин Практичні заняття - 10 годин
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Програма дисципліни «Практичні аспекти сучасної алергології» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS. Основним фокусом програми є отримання знань з вибіркової медичної дисципліни «Практичні аспекти сучасної алергології», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки. Предметним напрямком програми є вивчення основ алергології, програма орієнтована на поглиблення знань про найбільш поширені синдроми та алергічні захворювання, при цьому наголос робиться на створенні у студентів цілісного уявлення про етіологію, патогенез, клініки, методи діагностики, лікування та профілактики основних та найбільш розповсюджених алергічних захворювань. Програма орієнтована на отримання такого рівня знань, який дозволив би їм:

- формувати навички володіння методикою клінічного обстеження хворих, збору анамнезу, проведення аускультатії, перкусії, пальпації;
- трактувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження,
- опиратися в діагностиці не тільки на клінічні ознаки хвороби, а також на результати лабораторних і інструментальних методів досліджень, які забезпечують максимально точну інформацію про стан хворого, його органів, систем (особливо в умовах, які вимагають невідкладної допомоги);
- лікувати найбільш поширені алергічні хвороби, володіючи фармакодинамікою препаратів, які застосовуються для лікування захворювань; основами раціонального харчування, режимом роботи;
- вести диспансерне спостереження за хворими, володіти основами реабілітації і експертизи працездатності хворих.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки:

латинська мова та медична термінологія; пропедевтика, терапія, педіатрія; медична генетика, епігенетика, біологія, нормальна анатомія, гістологія, біохімія, нормальна фізіологія та патофізіологія, гігієна.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Метою викладання вибіркової дисципліни “**Практичні аспекти сучасної алергології**” є поглиблення здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань сфери алергології, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій. Мета встановлена на основі ОПП підготовки лікаря за фахом і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного модуля або змістового модулю сформульовані **конкретні цілі** у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, а саме: фармакології, внутрішній медицині (пульмонологія, ендокринологія, гінекологія, ревматологія), хірургії, оториноларингології, неврології, інфекційних хвороб, педіатрії, дитячій інфекції, онкології та формування умінь застосовувати знання з клінічної імунології та алергології в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності;

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- визначати етіологічні та патогенетичні фактори алергічних захворювань.
 - класифікувати та аналізувати клінічну картину найбільш поширених алергічних захворювань.
 - Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення алергічних захворювань.
 - Визначати провідні синдроми і симптоми при алергічних захворюваннях
 - Обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз при алергічних захворюваннях
 - Скласти план обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при алергічних захворюваннях та їх ускладненнях.
 - Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати та формулювати клінічний діагноз алергічних захворювань
- Визначати тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, лікування, реабілітаційні заходи) хворого із алергічними захворюваннями.
- Призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування, в т.ч. прогноз-модифікуюче, алергічних захворювань
- Підкреслення важливості і необхідності вивчення питань медичної етики і лікарської деонтології для формування особистості лікаря.

Зміст та логістика дисципліни

Змістовний модуль 1	IX. X семестр, 30 годин 1 кредит	Лекції №№ 1-10 Практичні заняття №№ 1-5
---------------------	----------------------------------	--

Дисципліна включає 5 тем, 1 змістовний модуль.

Змістовний модуль 1:

1. Принципи діагностики алергічних захворювань. Скарги, анамнез, фізикальне обстеження, шкірне тестування, лабораторні методи діагностики, провокаційні тести, поняття про молекулярну алергологію.
2. Синдром свербіжів шкіри – діагностика, диференційна діагностика. Кропив'янки – визначення, класифікація, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Ангіонабряк: види, диференційна діагностика гістамінових і брадикінінових ангіонабряків.
3. Інгаляційна терапія бронхіальної астми. Класифікація інгаляторів, принципи вибору інгалятора та техніки користування різними типами інгаляторів. Небулайзерна терапія – покази, проти покази, техніка
4. Харчова гіперчутливість - визначення, класифікація, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Діагностика харчової алергії.
5. Медикаментозна алергія - визначення, класифікація, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Анафілаксія, принципи першої невідкладної допомоги при анафілаксії.

На практичних заняттях студенти проводять опитування (анамнез) та об'єктивне обстеження пацієнтів з алергічними захворюваннями, навчаються проведенню шкірного тестування з метою виявлення сенсibiliзації у пацієнтів з підозрою на алергію. Вчать інтерпретувати результати шкірних проб та результатів лабораторних обстежень пацієнтів. Формулюють висновки до опрацьованої теми та розв'язують клінічно-орієнтовані ситуаційні задачі та тестові завдання.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології/Студенту/Очна форма навчання/ Медицина/5 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> #. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, проведення лабораторних досліджень, їх
--	--

	трактування та оцінка їх результатів (оформлення протоколу в робочому зошиті)
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий контроль (залік) по завершенню IX або X семестрів	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Підсумковий контроль дисципліни - залік	Виставлені за традиційною шкалою оцінки поточної успішності додаються, а їх сума ділиться на кількість тем занять. Середнє значення оцінки поточної успішності при допомозі «Єдиної універсальної шкали» перераховується в бали. Результат складання заліку оцінюється за двобальною шкалою «зараховано», «не зараховано». (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

5. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль дисципліни (залік)	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання)

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-

120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки біологічної безпеки, безпеки поводження з хімічними реактивами та пальниками проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує

оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має надати заповнений протокол робочого зошиту з відповідної теми, пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання реферату, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

7. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології/ Студенту.

1) Основна література:

Підручники, посібники:

1. Основи імунології /Функції та розлади імунної системи/ Абул К. Аббас та спіавтори. Науковий редактор перекладу Валентина Чопяк/ 2020. - Медицина. - 327с.
2. Лекції з клінічної імунології для практичних лікарів (частина друга) під ред. проф. Чопяк В.В. / Львів.- Видавництво ЛНМУ ім. Данила Галицького.-2015.-622 с.
3. Клінічна імунологія та алергологія (посібник для практичних занять// Чопяк В.В., Потьомкіна Г.О., Гаврилюк А.М. – 2017. – 224с.
4. Чопяк В.В., Потьомкіна Г.О., Ломіковська М.П, Зубченко С.О. « Медикаментозна алергія: імунопатогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика». – Львів: «НеоДрук», - 2020.-106 с.

Допоміжна

1. Актуальні питання алергології в практиці сімейного лікаря. Навч. посібник// Вороненко Ю.В., Шекера О.Г., Кузнецова Л.В., К.: «Заславський», 2016.-324 с.
2. Анафілаксія// за ред. Кузнецової Л.В., Бабаджана В.Д., Зайкова С.В.- Київ, 2014.- 228 с.
3. Аллергология и клиническая аллергология// под ред. акад. Хаитова Р.М., Ильиной Н.И// ГЭОТАР “ Медиа “, 2018.- 352с.
4. Бондаренко Т.М., Кузнецова Л.В., Літус В.І. Цілорічний алергічний риніт, клініко-імунологічні особливості перебігу, діагностичні і лікувальні алгоритми// К.:ТОВ , 2018.- «Юстон».- 120с.
5. Гэвин Спикетт. Клиническая иммунология и аллергология. Оксфордский справочник. – 2019, 832 с.
6. Імунологія.- Нац. підручник// під ред. Кузнецової Л.В., Бабаджана В.Д., Літус В.І. – Київ.- 2015.-584 с.
7. За редакцією проф. Чернишової Л.І., Волохи А.П. «Дитяча імунологія». – Київ: №Медицина». -2013.-719с.
8. Основи клінічної імунології. Принципи діагностики та лікування імунопатології (посібник для позааудиторної роботи студентів, лікарів інтернів)/ Бондарчук О.Б. - 2016. - 52с.
9. Наказ МОЗ України від 30.12.2015 №916 : Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію.
10. Пухлик Б.М.: Аллергология для семейного врача.- Винница.- 2012.

2) Електронні ресурси:

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

7. Науково-практичний журнал «Лабораторна діагностика»
<http://acclmu.org.ua/ru/journals/>

Англійською мовою:

Dr. Najeeb Lectures <https://www.youtube.com/channel/UCPHpx55tgrbm8FrYYCflAHw>

Osmosis <https://www.youtube.com/c/osmosis/>

MEDCRAM- Medical Lectures explained clearly
<https://www.youtube.com/user/MEDCRAMvideos>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

- 3) Презентації лекцій, Методичні рекомендації до практичних занять та СРС, Консультації (один раз на тиждень згідно графіку консультацій)

8. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології/ Студенту).
9. **Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології/ Студенту).

Силабус з дисципліни «клінічна імунологія та алергологія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології (протокол № 1, від «__30__»__08__2021 року

Відповідальний за курс _____
(підпис)

(Богомолів А.Є.)

Завідувач кафедри
(підпис)

(Кулик Л.Г.)